

انگل شناسی پزشکی

بیماری های شایع کرمی در ایران

دکتر جواد نعمتیان

دکتر جواد نعمتیان، داروساز، ام.پی.اچ و متخصص پاتوبیولوژی و بیماری های قارچی

سرشناسه	: نعمتیان، جواد
عنوان و نام پدیدآور	: انگل‌شناسی پزشکی، بیماری‌های شایع کرمی در ایران / مؤلف جواد نعمتیان.
مشخصات ظاهری	: تهران: انتشارات حیدری، ۱۳۹۳.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰ ۶۹۷۱-۲۴-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: انگل‌شناسی پزشکی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع:	: تک یا خسته‌شناسی پزشکی -- راهنمای آموزشی (عالی)
رده کنگ	: ۱۳۹۳ الف ۸/ن ۲۵۱/QR
ردیفی	: ۶۱۶/۹۶۰۰۷۶
شماره ثبت‌شناسی ملی	: ۳۴۱۹۳۵۱

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۱ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

نشر حیدری

ناشر کتب علوم پزشکی

- انگل‌شناسی پزشکی، بیماری‌های شایع کرمی در ایران
- تألیف: دکتر جواد نعمتیان
- ناشر: انتشارات حیدری
- نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۳
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- چاپ و صحافی: طرح و نقش
- بهاء: ۱۵۹۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۷۱-۲۴-۷

مراکز پخش:

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، روی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲ | تلفن: ۶۶۹۷۶۴۹۹ | ۶۶۹۷۶۶۷۸

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳ | تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

فروشگاه ۱: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه | تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۱: اراک، خیابان دکتر حسینی، فروشگاه نشر حیدری | تلفن: ۰۸۶۱-۲۲۳۴۸۸۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

انگل‌شناسی یکی از رشته‌های مهم پزشکی بوده و به دلایل مختلف در سراسر جهان حتی از ابعاد گوناگون مورد توجه می‌باشد. شیوع بیماری‌های انگلی در تمام مناطق با بدی سطح بهداشت نسبت مستقیم دارد، از آنجایی که بدی بهداشت خود معلول کمبود امکانات اقتصادی است، عملاً می‌بینیم ضعف بنيه اقتصادی که با تورم بالا، پایین بودن درآمد سرانه ملی در ارتباط می‌باشد، امکانات سرمایه‌گذاری‌های سنگین بهداشتی را از این کشورها سلب نموده و مردمشان به آماج حمله و کتام بیماری‌های عفونی تبدیل می‌شوند.

در دهه‌های اخیر به نقل از کارشناسان بانک جهانی و مصاحبه با ۶۰ هزار نفر در ۶۰ کشور جهان اعلام کرد که در سال ۱۹۸۰ میلادی در اوایل قرن بیست و یکم حدود پنجاه و شش درصد مردم جهان زیر خط فقر به سر می‌برند و حدود ۲/۸ میلیارد آن‌ها درآمد کمتر از ۲ دلار در روز دارند. فقر اقتصادی منجر به فقر آموزش، فقر بهداشتی، فقر فرهنگی و فقر تکنولوژی می‌گردد.

ابتلا وسیع به بیماری‌های انگلی موجب عقب‌افتادگی رشد جسمی و ذهنی کودکان و کاهش فعالیت‌های مغزی و جسمانی آن‌ها می‌گردد. این خود تسبیل کاهنده روز به روز آهنگ پیشرفت آن‌ها را کندتر می‌کند. نگاهی به آمار بیماری‌های چندمیلیارد نفره از طایفه سازمان بهداشت جهانی و اپیدمیولوژیست‌های مختلف اعلام شده است نشان‌دهنده عمق این معضل بزرگ بهداشتی است.

بد نیست بدانید که حدود ۱/۲۲ میلیارد انسان به یک انگل بزرگ روده‌ای به نام آسکاریس مبتلا هستند، که کتاب داخلی هاریسون آن را حدود ۲۵٪ جمعیت کره زمین در بر می‌گیرد. حدود یک میلیارد انسان به انگل خونخوار دیگر روده باریک به نام کرم قلابدار آلودگی دارند که به همین دلیل از آنها نیز به کم‌خونی مبتلا می‌شوند. حدود ۹۰۰ میلیون انسان به یک انگل ساکن روده‌ی بزرگ به نام تریکوسفالیده هستند. آمار مبتلایان به یک یاخته خونی به نام مالاریا به پانصد میلیون می‌رسد.

گفته شده است که بیش از ۳۳ درصد از جمعیت کره زمین بر یک انگل ریزی نسجی به نام توکسوبلازما دارای آنتی‌بادی هستند که با احتساب این رقم آمار آلودگی به این پنجگانه به حدود ۶ میلیارد نفر می‌رسد. همچنین با در نظر گرفتن آمار چندصد میلیونی آلودگی به انگل‌هایی مثل ژیا، شیسوزماها و فیلاریاها می‌بینیم که جمع این ارقام تکان‌دهنده از مرز ۷/۳ میلیاردی جمعیت کره زمین هم گذشته است. بیان این فاجعه و ذکر آمار چند میلیونی مرگ‌ومیر سالانه ناشی از این انگل‌ها به تنهایی و بدون هیچ سمود دلیلی مدرکی لزوم یادگیری و دانش‌اندوزی برای تشخیص، درمان و پیشگیری و کنترل بیماری‌های انگلی را از دانشجو و رشته پزشکی و پزشکان شاغل در رشته‌های مختلف پزشکی را توجیه و شاید اجباری می‌سازد.

در این کتاب که فقط به ذکر بیماری‌های انگلی شایع در ایران می‌پردازد سعی شده با خلاصه‌گویی و ایجاز و البته با اشاره به نکات مهم پزشکی به یادگیری این درس مهم کمک شود و دانشجویان در پایان هر مبحث می‌توانند با پاسخ به سؤالات طرح شده یادگیری خود را ارزیابی و تقویت کنند و مقدمات موفقیت خود را در امتحانات پیش‌رو فراهم نمایند.

دکتر جواد نعمتیان، داروساز، ام‌بی‌اچ و متخصص پاتوبیولوژی و بیماری‌های قارچی

فهرست مطالب

۷	فصل اول: مقدمه انگل‌شناسی پزشکی Introduction of Medical Parasitology
۷	تقسیم‌بندی موجودات زنده
۸	چرخه حیات انگل‌ها
۸	اهمیت بیماری‌های انگلی Significance of Parasitic diseases
۱۰	اصطلاحات رایج در انگل‌شناسی عمومی (Terms used in general Parasitology)
۱۳	فصل دوم: کلیات نماتودها
۱۳	انگل‌های گوارشی
۱۴	دستگاه ترشحی و عصبی
۱۴	دستگاه جنسی
۱۵	پوست‌اندازی Molting
۱۶	تقسیم‌بندی نماتودهای مهم پزشکی Classifications of Medically Important Nematodes
۱۷	تقسیم‌بندی نماتودها بر اساس محل زندگی انگلی
۱۹	فصل سوم: آلودگی و عفونت انگلی ناشی از نماتودهای روده باریک
۱۹	آسکاریازس Ascariasis
۲۷	لاروهای مهاجر Visceral Larva Migrans
۲۷	توکسوکارا و توکسوکاریازس Toxocara canis, Toxocara cati
۲۸	مخاطرات مهاجرت احشایی لاروهای توکسوکارا و توکسوکاراکتی برای انسان
۳۰	کرم‌های قلابدار Ancylostomidae: Hookworms, Ancylostoma
۳۰	انگی لوستوم‌های انسانی
۳۶	لاروهای مهاجر Larva Migrans
۳۷	عفونت‌های ناشی از انواع تریکواسترازیلوس Trichostrongylus Spp Infections
۳۹	استرازیلوییدیس استرکوریالیس Strongyloides Stercoralis (Strongyloidiasis)
۴۵	فصل چهارم: نماتودهای ساکن کولون
۴۵	انتروبیوس ورمیکولاریس Enterobius vermicularis → Enterobiasis
۵۰	تریکوسفال
۵۵	فصل پنجم: نماتودهای خارج از دستگاه گوارش
۵۵	تریشین ← تریشینوزیس Trichinella spiralis → Trichinose
۶۰	کرم پیوک کرم گیته دراکونکولوس مدین سیس
۶۴	فیلاریاها Filariasis → Filarial Parasites
۶۵	فیلاریا بانکروفتایی (Filaria bancrofti) فیلاریازیس (Filariasis)
۶۵	میکرو فیلر ووشریا بانکروفتایی
۶۹	بروگیا (بروجیا) مالایی Brugia malayi → Elephantiasis
۷۰	لوانوا Loa loa Loiasis
۷۱	انکوسرکا ولولوس Onchocerca volvulus → Onchocerciasis
۷۴	نمونه سوالات نماتودها

۸۴	پاسخنامه نماتدها
۸۵	فصل ششم: کرم‌های نواری یا سستودها
۸۶	لغات مصطلح در محث سستودها Terms used in relation to cestodes
۸۷	کلیات سستودها
۸۷	Taeniidae
۸۸	انگل‌های نواری روده
۹۱	تنیا سولیوم T.solium
۹۳	هیمنوله پس نانا Hymenolepis nana
۹۷	د هفتم: عوارض ناشی از لاروهای خارج روده‌ای کرم‌های نواری
۹۷	سیس سرکوزیس Cysticercosis
۹۹	Genus Echinococcus
۹۹	Echinococcus granulosus Echinococcosis
۱۰۱	سانتان (تید سیست) Hydatid Cyst (های دی تید سیست)
۱۰۴	اکینوکوکوس مولتی‌فوکولاریس Echinococcus multilocularis کیست‌های آلودگی
۱۰۶	اکینوکوکوس پسی Echinococcus pschii
۱۰۷	نمونه سؤالات سستودها
۱۱۲	پاسخنامه سستودها
۱۱۳	فصل هفتم: ترما تودهای بیماری‌های ایران
۱۱۳	لغات مصطلح در رابطه با ترما تودها Terms used in relation to trematodes
۱۱۵	ترما تودها Trematodes = Flukes
۱۱۷	تکثیر غیر جنسی در ترما تودها
۱۱۸	فلوک‌های کبیدی در ایران liver flukes
۱۲۳	فاسیولا جایگانتیکا Fasciola gigantica Fascioliasis
۱۲۴	دی‌کروسلیوم دندریتیکم Dicrocoelium dendriticum
۱۲۴	کلونورکیس سی‌سی Clonorchis sinensis Clonorchiasis
۱۲۵	فلوک‌های خونی Blood Flukes
۱۲۷	شیستوزوما، نسونای Schistosoma mansoni
۱۲۸	شیستوزوما ژاپونیکم Schistosoma japonicum
۱۲۹	نمونه سؤالات ترما تودها
۱۳۴	پاسخنامه ترما تودها
۱۳۵	فصل نهم: روش‌های تشخیص آلودگی‌های انسان به کرم‌ها
۱۴۳	رنگ‌آمیزی‌های رایج در انگل شناسی
۱۴۴	ساختن محلول رنگ آمیزی هماتو کیسلین
۱۴۶	منابع